

URRITZA . *Corylus avellana* .

Urritzak, bere fruituengatik, urrrengatik alegia, ezagutzen diren zuhaizkak dira. Gehienetan ainetik hasita adarkatzen da, horregatik ez du eduki ohi erbor nagusirik. Argiaren konkpetentzia haundia goa dagoen leku itxiagotan bakarrik hartzen dute zuhaitz tamaina.

Bihotz formako hostoen ertzak zerratuak ditu. Iparraldeko beste zuhaizka asko bezala oso goiz loratzen dira, otsailaren bukaera aldera. Lore har eta emeak ditu. Harrak zintzilikarietan agertzen dira eta emeak begi txiki batzuren modura. Lore emea ernaldu ondoren eta azaltxo berdeetan bildurik urrak azalduko dira.

EZAUGARRI EKOLOJIKOAK

Hosto erotkor haundiak dituztenez, baldintza fresko eta hezeak behar izaten dituzte.

Pago, gaztainondo, arte, etab. bezala, fruituak azal gogorra du eta mami asko barnean. Horrek negu luzeak irauteko aukera ematen die eta baita urte batzuetan lurperatuta edo erdilurperatuta egoteak ere, baldintza onak aurkitu eta erretzen diren arte. Bere forma borobilak biraka errezta suhez joateko aukera ematen die, erreka, hezi, e. z. bezalako lekuetaraino iritsiz.

Urrak abuztutik urrira heltzen dira. Jangarriak eta oso elikagarriak.

Urritzen egurrea gogorra da, makilak egiteko eta tailatzeko oso estimatua. Sastki gintzan ere oso erabilia da.

Landare hauek benetako hezi naturalak eratzeke erabili ohi da, zelai eta larretoki ertzetan.

KOKAPENA

Ja Europa osoan eta Asiako mendebaldean dago banatuta.

Euskal Herrian bereziki ugari izaten dira iparraldeko zonan, ez ordea hegoaldean.

Lezori dagokionez bai Jaizkibel mendian, bai baserrialdean ere topa dezakegu, beti ere leku heze eta erreka bazterretan.

Herrian bertan ale bakarrenetakoa dugu irudian agertzen dena. Atzekoate Kolean dago eta etxeberria egiteko direla eta arriskuan.

Azken urtetan landare gazteak berlandatu izan dira Pysbeke erreka ondoan, Zubitxon, Jaizkibel eta Altamiran.